

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Lovosice, Všeřdova 1, okres Lovosice

Adresa: Všeřdova 1, 410 02 Lovosice

Identifikátor školy: 600 081 41

Termín konání inspekce: 24. – 28. listopad 2003

Čj.:	066 349/03-5205
Signatura:	kf2bx105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti celkově v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně–technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných skupinách předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Lovosice, Všebrdova 1, okres Litoměřice je příspěvkovou organizací, kterou zřídilo Město Lovosice k 1. 1. 1995. Podle údajů uvedených v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 21. 9. 1998 s platností od 1. 9. 1998 (vydal Školský úřad v Litoměřicích pod č.j. 49/98) sdružuje škola základní školu s kapacitou 300 žáků a školní družinu s kapacitou 100 žáků. Škole, která je organizována pro žáky 1. – 5 ročníku, udělilo MŠMT na žádost Městského úřadu Lovosice „Rozhodnutí o výjimce z počtu škol“ s platností do roku 2006. V porovnání s poslední inspekcí v roce 1998 se počet žáků navštěvujících školu zvýšil ze 185 na 217. Výuka probíhá v deseti třídách, průměrný počet na třídu je 22 žáků. Z toho je 7 integrovaných se specifickou poruchou učení nebo chování a dva žáci – cizinci. Ve školní družině pracují tři oddělení. V tomto školním roce do školy dojíždí 45 žáků z okolních obcí.

Obědy mají žáci zajištěny v jídelně, která se nachází v těsné blízkosti základní školy.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 120 35/97-20.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola má pro svou práci velmi dobré personální podmínky. Z počtu 11 učitelek (včetně ředitelky a zástupkyně) má 9 odbornou i pedagogickou způsobilost, dvě jsou sice nekvalifikované, ale obě v současné době studují (jedna učitelství 1. stupně a jedna speciální pedagogiku). Dvě hodiny výtvarné výchovy má v úvazku vychovatelka školní družiny. Z celkového týdenního počtu odučených hodin (230) je tak 75 % (172) odučeno odborně i pedagogicky způsobile. Příznivé personální podmínky má škola i pro práci se žáky, kteří vyžadují zvláštní péči, neboť dvě učitelky absolvovaly studium speciální pedagogiky a dvě dvouleté distanční studium speciální pedagogiky. Zbývající učitelky se účastnily kurzu pro práci se žáky se specifickými poruchami učení a chování, jedna učitelka absolvovala kurs pro výuku zdravotní tělesné výchovy. Ve školní družině působí tři vychovatelky – jedna má kvalifikaci pro mateřské školy, dvě jsou plně kvalifikované. Také výchovné poradenství zajišťuje učitelka s požadovanou kvalifikací. Ředitelka školy (ŘŠ) i zástupkyně (ZŘ) jsou ve funkci od roku 1992.

Při sestavování úvazků a přidělování předmětů přihlížela ŘŠ k zaměření a schopnostem vyučujících, což se prakticky projevilo v přidělování hudební, tělesné a výtvarné výchovy.

Organizaci a provoz školy upravují a zajišťují dokumenty Organizační řád, jednoduché organizační schéma vymezující vztahy podřízenosti, Provozní řád a Vnitřní řád školy. Všichni pracovníci znají své kompetence, jejich povinnosti jsou dále specifikovány v pracovních

náplních. Zde zjistila ČŠI určitý nesoulad mezi pracovní náplní ZŘ, kde má přiděleno řízení práce školní družiny a kontrolu výchovně vzdělávací práce tamtéž, a organizačním schématem, které odpovídá současnému stavu a kde je jako oblast řízení ZŘ vymezen provozní úsek, nikoli kontrola výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Tu až dosud prováděla ředitelka školy.

Přenos informací uvnitř školy se uskutečňuje prostřednictvím měsíčních plánů, pedagogických rad a provozních porad správních zaměstnanců. Vzhledem k počtu zaměstnanců i velikosti školy dobře funguje osobní kontakt. Důležité údaje jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně. Ve škole pracují dvě metodická sdružení (1. – 3. ročník a 4. – 5. ročník), ze zápisů není patrné, že by se učitelky na schůzkách kromě operativních záležitostí zabývaly i didaktickými a metodickými otázkami. Pedagogické rady hodnotí chování a prospěch žáků, podle zápisů zde chybí celková analýza výchovně vzdělávací práce školy, hodnocení plnění hlavních úkolů v daném školním roce, či hodnocení výsledků kontrolní činnosti v pedagogické oblasti.

Vliv hospitační činnosti na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti je problematický. Dle zápisů v třídních knihách uskutečnila ŘŠ v minulém školním roce 9 hospitací v sedmi třídách. Hospitační činnost byla jednostranně zaměřena (7 hospitací se uskutečnilo v matematice), a vedení školy tak nemohlo získat objektivní obraz o celkové úrovni výuky. V průběhu hospitací se ředitelka zaměřuje na konkrétní jev (např. vztah učitel – žák, adaptace žáků 1. ročníku na školu), v závěru je uvedeno zhodnocení, učitelky mají možnost se k závěrům vyjádřit. V rámci kontrolní činnosti ředitelka pravidelně sleduje a hodnotí úroveň vedení žákovských sešitů, žákovských knížek a pedagogické dokumentace.

Vedení školy usiluje o plnou kvalifikovanost pedagogického sboru, podporuje studium obou nekvalifikovaných učitelek a věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. V předchozím školním roce navštívili pedagogičtí pracovníci celkem 24 akcí, které byly zaměřeny na nové formy práce, zvyšování informační gramotnosti, práci se žáky vyžadujícími zvláštní péči (logopedie, dysporuchy), v tomto roce patří k prioritám studium cizích jazyků a další zvyšování informační gramotnosti. Dobré jsou podmínky pro sebevzdělávání prostřednictvím nabídky odborné i metodické literatury a časopisů.

Kritéria pro hodnocení zaměstnanců jsou stanovena, všichni pracovníci s nimi byli seznámeni. Individuální hodnocení probíhá dva až třikrát ročně. Sebehodnocení zaměstnanců není zatím využíváno.

Personální podmínky umožňují efektivní vzdělávání a výchovu a jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Jednopatrová školní budova se nachází v poměrně klidném prostředí v blízkosti městského centra. Svému účelu začala sloužit v roce 1960. V posledních letech prošla budova komplexní rekonstrukcí (fasáda, nová střecha, výměna oken, nová podlahová krytina, obklady, koberec na chodbách) a poskytuje žákům i učitelům pro práci příznivé prostorové podmínky. Výuka probíhá v deseti kmenových učebnách, jako odborné slouží jazyková učebna a učebna výpočetní techniky. Školní družina má vlastní vchod a s hlavní budovou je propojena koridorem, kde jsou umístěny kabinety. Učebna výpočetní techniky je zařízena jednak počítači z dřívější doby, jednak počítači, jež byly škole přiděleny v rámci projektu INDOŠ. Počítače jsou vybaveny výukovými programy a učebna je využívána všemi třídami v průběhu výuky i v rámci mimoškolní činnosti, částečně se zde realizuje ambulantní náprava

specifických poruch učení. Žákovská knihovna v současné době disponuje 1180 svazky krásné i populárně naučné literatury, v jejich prostorách probíhá náprava řečových vad, své zázemí tu má výchovný poradce. Nedávno nově renovovaná tělocvična byla přistavěna ke školní budově dodatečně, venkovní disciplíny se vyučují na školním hřišti sousední školy nebo na nedalekém atletickém stadionu. Všechny učebny jsou didakticky i esteticky podnětné, byly zařízeny novým školním nábytkem, žaluziemi, záclonami, některé koberci a je v nich umístěna většina pomůcek (profesionálních, ale i vyrobených svépomocí). Kromě různých transparentních tabulí pro český jazyk a matematiku jsou zde umístěny i další pomůcky pro uvedené předměty i pro výuku prvouky, přírodopisu, vlastivědy a knihovničky s mimočítankovou četbou i populárně naučnou literaturou. Dalším pozitivem je vybavení audiovizuální technikou, neboť téměř ve všech kmenových učebnách je televize, video a radiomagnetofon s CD přehrávačem, průběžně se doplňuje školní audio i videotéka. Výuka hudební výchovy probíhá v kmenových učebnách, z nichž mnohé jsou vybaveny klavírem, k dispozici jsou rytmické nástroje. Pro český jazyk chybí větší počet Pravidel českého pravopisu a aspoň několik výtisků dalších jazykových příruček a slovníků, pro hudební výchovu tabule s notovou osnovou. Poměrně úzké chodby sice neposkytují mnoho prostoru pro pohybové aktivity, ale plní velmi dobře funkci vzdělávací (jsou zde další tabelární pomůcky, výstavy literárních děl) a informační. Slouží také jako pravidelně obměňovaná galerie mimořádně zdařilých a nápaditých výtvarných, rukodělných i literárních prací žáků a svým vzhledem tak dotvářejí příznivé školní klima. Žáci mají k dispozici učebnice, případně i pracovní sešity, některé jsou už staršího data a nejsou pro výuku zcela vyhovující (prvouka pro třetí ročník, vlastivěda). Učitelky mají k dispozici kopírku, využívat ve výuce mohou i různé procvičovací materiály.

Dostatečné je i vybavení pro žáky s poruchami učení (bzučáky, učebnice, procvičovací materiály, kostky, textilní písma, pracovní listy, výukové programy na PC apod.).

Škola pronajímá tělocvičnu veřejnosti (oddílů krasobruslení, volejbalu, florbalu, taneční škole), získané finanční prostředky se investují do dalšího vybavení pomůckami. Vedení školy má přehled o využívání pomůcek ve výuce a usiluje o další zlepšení prostorových podmínek. V plánu je vybudování další jazykové učebny, odborné učebny pro hudební a výtvarnou výchovu (úpravou půdních prostor).

Materiálně-technické zázemí je využíváno, podporuje efektivní vzdělávání a je hodnoceno jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka v základní škole probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 120 35/97-20. Učební plán i časová dotace předmětů jsou dodržovány. V hudební výchově, kde osnovy doporučují dvouhodinovou týdenní dotaci, využila škola možnost rozdělit druhou hodinu na jednotlivé vstupy během celého týdne. Poprvé v tomto školním roce byla na přání rodičů jako nepovinný předmět zařazena zdravotní tělesná výchova. Pro všechny integrované žáky má škola ve spolupráci s odborníky z pedagogické poradny a speciálně pedagogického centra individuální plány a těmto žákům a žákům s vadou řeči je jednou týdně poskytována péče formou ambulantní nápravy. ŘŠ pracuje na odstranění řečových vad i u budoucích školáků. Jednotliví třídní učitelé se žákům s poruchou učení věnují i po vyučování. Každoročně nabízejí učitelky pátých tříd ve 2. pololetí žákům, kteří mají zájem o studium na víceletém gymnáziu, konzultace z matematiky a českého jazyka.

Jako doplněk výuky nabízí škola žákům mimoškolní vyžití v jedenácti kroužcích (sportovní, přírodovědný, rukodělné, pěvecký apod.), ve školní družině vyvíjejí činnost tři kroužky, součástí výuky jsou hojné návštěvy kulturních a společenských akcí i organizování vlastních sportovních soutěží nebo společenských podniků. Každoročně se uskutečňují ozdravné pobyty v přírodě, které mj. přispívají k lepšímu vzájemnému poznání.

Povinná dokumentace je vedena v potřebném rozsahu a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Drobné nedostatky ve vedení třídních výkazů byly odstraněny ještě v průběhu inspekce.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Obecná škola.

Jak bylo výše uvedeno, jednostranně zaměřena hospitační činnost v minulém školním roce neumožnila vedení školy získat úplný obraz o kvalitě výuky a naplňování učebních osnov. Svědčí o tom i některé nedostatky týkající se např. rozvržení učiva osnov v jednotlivých ročnících. Konkrétní příklady jsou uvedeny v kapitole Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů. Také zápisy učiva ze čtení a literární výchovy ve 4. a 5. třídách nemají pokaždé potřebnou vypovídací hodnotu.

Kontrola plnění osnov je méně účinná.

Vzhledem k organizaci výuky, kdy třídní učitelky vyučují i v jiné než své třídě, neprobíhá ani v nejnižších třídách výuka v blocích, ale od prvního ročníku se dodržuje délka vyučovací hodiny pětáctičet minut. Rozvrh hodin je sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základní škole, při jeho sestavování byly dodrženy zásady psychohygieny. Výjimkou je zařazení hodiny čtení v rozvrhu 1. ročníku po tělesné výchově. Školní řád je poměrně stručný dokument, který přehledně postihuje práva a povinnosti žáků, neobsahuje ovšem ustanovení vztahující se k režimu a provozu školy. Ta jsou uvedena v Provozním řádu, který není žákům přístupný. V odborných učebnách jsou zveřejněny řády pracoven.

Rodiče mají přístup k potřebným informacím (rodičovské schůzky, konzultační odpoledne, žákovské knížky, výstavky žákovských prací ve školních prostorách, besídky a vystoupení na veřejnosti, články v regionálním tisku), někteří v minulém školním roce využili možnosti zúčastnit se, po dohodě s vyučujícími, vyučování. Zpravidla jednou měsíčně hodnotí vyučující slovně práci žáků zápisem do žákovské knížky. Pravidelné konzultační hodiny pro rodiče má stanoveny výchovná poradkyně.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství je svěřeno učitelce 1. stupně, která pro tuto oblast práce absolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradce. Náplň její práce vychází z potřeb školy a řídí se plánem práce. Pro výkon práce výchovného poradce jí byla přiznána jednohodinová úleva z míry vyučovací povinnosti učitelky 1. stupně ZŠ. V průběhu inspekce jí byla tato upravena na dvouhodinovou, což je v souladu s platnou normou.

K prioritám výchovného poradenství patří výchovně vzdělávací problematika školy, zprostředkování šetření žáků na odborných pracovištích, evidence integrovaných žáků, spolupráce při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro integrované žáky. Výchovná poradkyně také koordinuje práci třídních učitelů v oblasti popsané problematiky. Ve škole je dále jedna z učitelek pověřena prevencí drogové problematiky. Škola spolupracuje s rodiči žáků, pedagogicko psychologickou poradnou, Speciálním pedagogickým centrem zřízeným při zvláštní škole Lovosice, Městským úřadem Lovosice a policií.

Výchovné poradenství má vytvořeno dobré podmínky pro realizaci vytýčených úkolů a přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Vedení školy má konkrétní představu o dalším směřování školy. Zkušenosti nabyté při realizaci vzdělávacího programu Obecná škola by chtěla škola zužitkovat při tvorbě vlastního

Školního vzdělávacího programu. Některé učitelky už absolvovaly semináře, které se uvedenou problematikou zabývaly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 1. – 3. ročníku v českém jazyce, prvouce a výtvarné výchově

Hospitační činnost proběhla ve všech třídách 1. – 3. ročníku a to ve čtyřech hodinách českého jazyka (mluvnice, čtení a psaní), dvou hodinách prvouky a dvou hodinách výtvarné výchovy (dvouhodinové bloky).

Cíle výuky byly přiměřeně náročné věku i schopnostem žáků, až na výuku prvouky ve 3. ročníku. Tematický celek o historických etapách českých dějin, zahrnutý i do tematických a časových plánů, je náročný, přetížený cizími slovy a odbornými dějepisnými pojmy a daty. Vyučující čelila obtížnosti tématu výrazným zjednodušením probírané látky a prokládáním hodiny hravými formami. Přesto bylo vyučování poznamenáno poznatkovým a historizujícím přístupem a dlouhými poznámkami v sešitech.

Příprava vyučujících na hodiny byla pečlivá. Inspekce nezaznamenala žádnou výuku v blocích. Při promýšlení hodiny počítají učitelky s efektivním využitím času i se strukturou rozvrhu, který někdy, vzhledem k nutnosti využít tělocvičnu, nevyhovuje zcela psychohygienickým požadavkům (čtení v 1. ročníku po hodině tělesné výchovy). Probírané učivo navazovalo na předchozí látku a tím byla zajištěna kontinuita vzdělávání, posilovaná soustavným opakováním dříve vyloženého učiva.

Většina hodin byla vedena učitelkami s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a víceletou praxí. Jedna z učitelek v současné době studuje na pedagogické fakultě. Její zatím nízká kvalifikovanost vůbec nepoznamenala průběh sledované výuky negativně. Kvalitní příprava na hodiny, promyšlenost pracovních postupů a zajištění názorného materiálu se při vyučování projevily především v plynulosti jednotlivých činností a v zapojování všech žáků (s výjimkou zmíněné prvouky) do vyučovacího procesu. Učitelky nezapomínají na dodržování hygienických návyků při čtení a psaní.

Názornost vyučovacího procesu měla vysokou úroveň. Učitelky využívaly dostupného názorného materiálu a didaktickou techniku účelně a promyšleně, přinášely si i mnoho materiálu vlastního. Příkladná byla v tomto směru hodina prvouky, při níž žáci rozlišovali různé druhy ovoce a zeleniny. Výuka se opírala i o vzorně připravené tabule, o tištěné pracovní texty, o pracovní sešity a školní sešity. Učebnice tvoří ucelenou vydavatelskou řadu a až na učebnici prvouky pro 3. ročník jsou vhodné svou přiměřenou náročností k rozumovým úrovním žáků. K upevnění poznatků se učitelky nevyhýbají ani verbálním mnemotechnickým pomůckám.

Struktura hodin měla vesměs tradiční stavbu. Jednotlivé části hodin byly přiměřeně dlouhé a promyšlené, aby práce žáků byla co nejefektivnější. I když většina hodin byla vedena frontálně, objevovaly se i vcelku zdařilé pokusy o skupinovou práci. Po celou dobu vyučovacího procesu to byly učitelky, které ho řídily a usměrňovaly. Pestrost používaných forem a důraz na hravé přístupy při procvičování a výkladu nové látky byly význačným rysem všech hodin a měly vliv na vysokou aktivitu žáků a jejich zájem o předmět. Zájem o výuku byl umocňován i využíváním dosavadních každodenních zkušeností žáků a snahou umožnit každému z nich vyjádřit svůj názor. Při kontrole žákovských prací bylo zřejmé, že učitelky dbají na pečlivou práci v sešitech a nejen při ústní práci, ale i v písemných projevech kvalitně pracují s chybou. Zdůvodňování jevů a pracovních postupů bylo velmi časté. Při výtvarné výchově měli žáci příležitost rozvíjet svou fantazii, uplatňovat vlastní výtvarné nápady, učitelky jim nepředkládaly vzory ke kopírování. Všechny hodiny byly vedeny metodicky, odborně a věcně správně, až na hodinu mimočítankové četby uměleckého textu, kdy byla opomíjena příprava na zlepšování techniky čtení. Pokyny vyučujících byly jasné, stručné a

žáci na ně bezchybně reagovali. Souhrnně lze konstatovat, že se organizace vyučování i přes všechny své výrazné kvality ne vždy ztotožnila s filosofií programu Obecná škola.

Chvályhodná byla vstupní motivace, která připravovala prostor pro aktivní zapojování žáků do vyučovacího procesu. I když se v nejlepších hodinách objevovala i motivace vnitřní, ponejvíce byla patrná vnější motivace založená na četné frekvenci povšechných pochval za výkon žáků. Pochvaly zaznívaly i při závěrečných hodnoceních hodin. V závěru výtvarných výchov žáci o své práci hovořili a navzájem si své práce pod vedením učitelek hodnotili.

Hodnocení žákovských činností probíhá jednak slovní formou v průběhu hodin, jednak systémem klasifikovaných prací. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že množství známek vytváří dostatečnou informační bázi pro rodiče. Pozitivní je, že se v žákovských knížkách nevyskytují demotivující poznámky a že se v některých třídách jednou za měsíc objevuje slovní hodnocení pokroku v dovednostech žáků. Zřetelnou převahou sumativní klasifikace známkou nad hodnocením slovním se také vyučovací proces částečně myšlenice Obecné školy vzdaluje (slovní oficiální hodnocení se podle katalogových listů nevyskytuje vůbec).

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech v 1. – 3. ročníku jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku, vlastivědě a hudební výchově ve 4. a 5. ročníku

Hospitační činnost se uskutečnila celkem v deseti hodinách (český jazyk – mluvnice, vlastivěda, hudební výchova).

Celoroční tematické plány zpracované pro uvedené předměty (v českém jazyku kromě čtení a literární výchovy) jsou v souladu s osnovami a většinou i s používanou učebnicí. Jenom formální význam mají tyto plány pro hudební výchovu, neboť se jimi vyučující řídí jen v jednom pátém ročníku, ve zbývajících třech třídách se postupuje podle nové učebnice, kde je řazení i pojetí učiva odlišné. Všechny sledované hodiny byly připravené, navazovaly na již probrané učivo, samozřejmou součástí byla příprava pomůcek (někde velmi náročná). Plánované činnosti byly určeny vždy pro všechny žáky bez respektu k jejich individuálním vzdělávacím potřebám.

Výuku sledovaných předmětů zajišťovalo celkem šest vyučujících, pět plně kvalifikovaných a jedna nekvalifikovaná. Nekvalifikovanost se na kvalitě výuky neprojevila, úroveň byla více ovlivněna schopnostmi jednotlivých vyučujících (mírou kreativity, empatie apod.).

S výjimkou jedné hodiny českého jazyka proběhly všechny sledované hodiny v kmenových učebnách. Ve všech hodinách učitelky materiální zázemí, včetně audiotechniky, funkčně využívaly. Ve vlastivědě všichni žáci pracovali s příruční mapou, v českém jazyce s doplňkovými texty, kopírovanými materiály, k dispozici měli přehledy mluvnického učiva. V hudební výchově využily učitelky rytmické nástroje. Zajímavé bylo využití práce na počítači ve spojení s výukou českého jazyka ve čtvrtém ročníku (méně výhodné je, že u jednoho počítače pracovali tři žáci společně).

Všechny hodiny byly organizačně dobře zvládnuty, méně promyšlené z hlediska struktury byly závěry – zpravidla bez opakování a shrnutí. Převažovala frontální práce s celou třídou, jen v menším měřítku se uplatnila práce skupinová nebo ve dvojicích, a to vždy při opakování a procvičování učiva. Zde se zpravidla uplatnili všichni žáci s možností pracovat samostatně, přiřazovat, třídit, doplňovat. Mimořádně zdařilá byla v tomto směru hodina vlastivědy v jednom čtvrtém ročníku, kde žáci celou hodinu pracovali ve skupinách nebo individuálně, v závěru si ti rychlejší rozšiřovali vědomosti studiem z různých informačních zdrojů. Při vyvozování nového učiva převažoval ve vlastivědě výklad, popř. řízený rozhovor nad

aktivním osvojováním, žáci neměli možnost plánovat či organizovat svou činnost a jen v omezeném měřítku mohli prezentovat připravené referáty nebo své znalosti. I když v písemném projevu v českém jazyce respektují učitelky žáky s poruchou učení, v samotných hodinách práce s integrovanými žáky (ale i s talentovanými žáky) chyběla. Pozornost věnují učitelky opravám i úpravě v žákovských sešitech, rozdílný je v jednotlivých třídách v českém jazyce přístup vyučujících k práci žáků s vlastní chybou. V hudební výchově se střídala hlavně zpěv a poslechové činnosti, hudebně naukové poznatky byly vyvozovány v návaznosti na pěveckou nebo poslechové činnosti. Psychohygienu zajišťovala v hodinách především změna činnosti nebo zařazení zábavnější formy práce - soutěž, křížovka. V hudební výchově učitelky při zpěvu sice respektovaly osobní dispozice jednotlivých žáků, avšak žáci nebyli důsledně vedeni ke správnému dýchání a ke kultivovanému zpěvu. Únava žáků se projevovala v hodinách s malým podílem samostatné práce bez zajištěné zpětné vazby nebo s převahou verbálního projevu vyučujících. Na závalu bylo časté přetahování hodin do přestávky.

Kromě sdělení cíle hodiny se snažily učitelky motivovat žáky zařazením soutěže, poslechem ukázky, vysvětlením, jak žák uplatní získanou dovednost v praktickém životě, v českém jazyce se žáci při práci s počítačem současně učili ovládat kromě psaní další funkce. Motivačně působilo v hudební výchově využití instrumentálních dovedností jedné z žákyň.

V hodinách vládla zpravidla příjemná atmosféra (jen v jedné třídě převažoval autoritativní přístup vyučující), žáci s učitelkami spolupracovali, do všech činností se zapojovali s chutí. V průběhu skupinové práce dokázali respektovat názor spolužáka, bylo vidět, že jsou vedeni k toleranci a vzájemné pomoci, v hudební výchově k ocenění výkonu spolužáka. Menší prostor měli žáci pro vyjádření vlastního názoru, diskuzi, většinou převažovala verbální dominance učitelek. Učitelky netrvají na vyjadřování v celých větách, málo příležitostí měli žáci k souvislému projevu, ve vlastivědě ke zdůvodnění svých postojů.

V průběhu hodin byli žáci hodnoceni většinou slovně (převažovalo pozitivní hodnocení, oceněna byla i snaha žáka), případná klasifikace byla zdůvodněna. V žákovských knížkách mají žáci z českého jazyka a vlastivědy vzhledem k datu konání inspekce mimořádně vysoký počet známek. Ve vlastivědě upřednostňují učitelky před ústním prověřováním vědomostí písemné formy zkoušení. Hodnocení práce žáků v závěru, pokud k němu došlo, probíhalo zcela v režii vyučujících, žáci možnost hodnocení nebo sebehodnocení nedostali.

ČŠI hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v uvedené skupině předmětů celkově jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice v 1. – 5. ročníku a v přírodovědě ve 4. a 5. ročníku

Určení hodinových dotací předmětů do ročníků odpovídá učebnímu plánu Obecné školy a rozvržení učiva neodporuje zásadním způsobem osnovám. Určité nepochopení osnov je pouze v zařazení učiva násobilky ve druhém a třetím ročníku. Není plně využit časový prostor, který Obecná škola nabízí. Zbytečně se spěchá ve druhém i ve třetím ročníku. Některé probírané spoje násobilky jsou na hraně osnov. Orientaci v učivu usnadňují časové a tematické plány, které vedení školy na učitelkách vyžaduje. Až na jednu vyučovací hodinu byly učitelky na hodiny připravené.

V hospitovaných vyučovacích hodinách byla zhlédnuta práce osmi učitelek, z nichž pouze jediná nemá předepsanou kvalifikaci. V hodině samotné si však i nekvalifikovaná učitelka vedla velmi dobře a navíc studuje pedagogickou fakultu. Ve většině vyučovacích hodin odpovídala výuka pojetí osnov, probíhala věcně i odborně správně.

Běžné třídy, ve kterých sledované hodiny probíhaly, jsou vybaveny novým školním nábytkem, který je rozestaven klasicky v řadách. Za lavicemi je koberec. K dispozici je televizor s videem, zpětný projektor, mapy, obrazové tabule, magnetické tabule a řada učebních materiálů, které si učitelky připravují navíc i svépomocí. Většinu pomůcek učitelky

ve výuce využívaly. Vybavení tříd dotváří typickou příjemnou prvostupňovou atmosféru ve třídách.

Vyučovací metody, organizace vyučovacích hodin a psychohygienu výchovně vzdělávacího procesu odpovídala ve třech vyučovacích hodinách z osmi plně vzdělávacímu programu Obecná škola. Žáci byli umně zapojováni do průběhu vyučovacích hodin, poznávali prostřednictvím vlastních činností a myšlenkových postupů za pomoci nejrůznějších materiálních podnětů. Učitelka byla partnerem ve vzdělávání a koordinátorkou společné práce. Další hodiny z uvedeného výčtu byly velmi dobře odučené a pojetím odpovídaly klasickým vyučovacím hodinám, které jsou pro žáky přínosem bez ohledu na to, v jakém vzdělávacím programu jsou realizovány. Pouze jedna hodina nerespektovala specifické potřeby žáků. Učivo bylo mimo deklarováný plán písemně v sešitech již žáky zpracováno doma, sešit je veden tak, že nahrazuje učebnici.

Ve většině hodin byli žáci vhodně motivováni jak na začátku, tak v průběhu vyučovacích hodin. V nejzdařilejších hodinách nechyběla motivace spojená s funkčním hodnotícím závěrem. Ve všech hodinách byli žáci aktivní a s chutí pracovali, často se hlásili a chtěli předvést, co umí.

Dbáno je na komunikaci se žáky. Většinou se nepoužívají uzavřené otázky, které vedou k jednoslovným odpovědím. Mnozí žáci se také dokázali prosadit se svými názory a podněty ve vyučování. Ve všech hodinách byla patrná důvěra žáků k učitelkám.

Hodnocení žáků se provádí pomocí klasických známek a v žákovských knížkách se objevuje také hodnocení slovní. Vzhledem k tomu, že se ve většině zhlédnutých vyučovacích hodin příliš neznámkovalo a převládalo slovní hodnocení, překvapuje nezvykle velké množství známek v žákovských knížkách. Známeček je tolik, že poněkud zastírají filozofii programu Obecné školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a přírodovědě jsou hodnoceny Českou školní inspekcí jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování úrovně vzdělávání a dosažených výsledků používá škola vlastní evaluační nástroje. V matematice a českém jazyce jsou dvakrát ročně zadávány srovnávací prověrky. Učitelky porovnávají dosažené výsledky (průměry) v paralelních třídách a záleží na jejich iniciativě, jak s nimi dále pracují. Vedení školy analýzu těchto proverek neprovádí. Kromě toho se žáci 4. a 5. ročníku každoročně účastní mezinárodní matematické soutěže „Matematický klokánek“. Pravidelně se škola účastní různých vědomostních a sportovních soutěží (vloni se jeden žák umístil na 1. místě v okresním kole v matematické olympiádě).

Česká školní inspekce hodnotí průběh veškeré sledované výuky jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině ze dne 20. 12. 1994 (bez čj.) nesouhlasí s údaji uvedenými v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 21. 9. 1998 s platností od 1. 9. 1998 (vydal Školský úřad v Litoměřicích pod č.j. 49/98). Konkrétně jde o název školy (ve zřizovací listině je uveden název Základní škola, Všehrdova 1, Lovosice).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Litoměřice pod č.j. 49/98 ze dne 21. 9. 1998
2. Rozhodnutí o udělení výjimky z počtu škol pro ZŠ Lovosice, Všehrdova 1 vydané MŠMT ČR pod čj. 17 029/03-22 na dobu tří let
3. Zřizovací listina vydaná Městem Lovosice 20. 12. 1994, bez č.j.
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
5. Výroční zpráva za školní rok 2002/03
6. Organizační řád s platností od 1. ledna 1994, organizační schéma
7. Rámcový plán práce školy pro školní rok 2003/04, plán práce výchovného poradce
8. Pracovní náplně ředitelky, zástupkyně, výchovné poradkyně
9. Kritéria pro přiznání osobního ohodnocení
10. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/03
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
12. Zápisy z jednání pedagogické rady
13. Provozní řád základní školy
14. Seznam dojíždějících žáků, školní rok 2003/04
15. Třídní knihy 1. – 5. ročníku pro školní rok 2002/03 a 2003/04
16. Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd
17. Plán hospitační činnosti
18. Hospitační záznamy a záznamy o provedených kontrolách
19. Seznam integrovaných žáků a individuální plány pro školní rok 2003/04
20. Třídní výkazy a katalogové listy 1. – 5. ročník
21. Rozvrhy hodin 1. - 5. ročníku pro školní rok 2003/04
22. Zápisy z jednání metodického sdružení pro 1. – 3. ročník a pro 4. – 5. ročník pro školní rok 2002/03 a 2003/04
23. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2003/04
24. Namátkou vybrané žákovské knížky, sešity a práce žáků
25. Výroční zpráva za školní rok 2002/03
26. Inspekční zpráva čj. 066 617/98-4031

ZÁVĚR

Příznivé personální podmínky umožňují kvalitní plnění zvoleného vzdělávacího programu. Škola má odborně zdatné pracovníky schopné poskytovat prostřednictvím ambulantní nápravy pomoc žákům vyžadujícím zvláštní péči v oblasti poruch učení a řečových vad, příznivé počty žáků ve třídách umožňují individuální přístup v samotné výuce. Materiálně-technické podmínky přispívají k vytváření příznivé sociální a emoční atmosféry. Komplexní rekonstrukce školy přispěla k výraznému zlepšení podmínek, ve kterých škola pracuje, systematicky se zlepšuje vybavení pomůckami i didaktickou technikou. Většina potřebných pomůcek je umístěna ve třídách nebo na chodbách a je funkčně využívána,

v rámci výuky i mimo ni se žáci učí používat informační techniku. Mimořádná péče je věnována výzdobě všech prostor školy, která má nejen estetickou, ale i vzdělávací hodnotu. Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré. Přesto je nutné konstatovat, že převahou frontální práce, tradiční strukturou většiny zhlédnutých hodin i dominancí učitelů při vyučovacím procesu se škola částečně vzdaluje od filozofie vzdělávacího programu Obecné školy, která má být založena především na tvořivostně orientovaném pojetí výuky. Zde se negativně projevuje zčásti formální přístup vedení školy ke kontrole úrovně výchovně-vzdělávací činnosti a jejich výsledků. Kladem je rozsáhlá mimoškolní činnost, která umožňuje žákům pěstovat své zájmy a záliby, i účast na různých společenských akcích nebo jejich organizování, pravidelně pořádané ozdravné pobyty přispívají k lepšímu vzájemnému poznání. V porovnání s inspekcí, která se uskutečnila v roce 1998, se zvýšil počet žáků navštěvujících školu a výrazně se zlepšily materiálně-technické podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská	Marta Dolinská v.r.....
Členové týmu	Mgr. Vladimír Bečvář	Bečvář.v.r.....
	Mgr. Petr Salač	Petr Salač v.r.....

Další zaměstnanci ČŠI Romana Adámková
Helena Knapíková
Eva Bechyňová

V Ústí nad Labem dne 13. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .18. prosince 2003.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Helena Bušková

..Bušková v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Winstona Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Ústí nad Labem	2004-01-14	f6-1415/04-5205
Zřizovatel: Město Lovosice	2004-01-14	f6-1414/04-5205
Rada školy	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.